

Úvodník

Milé čtenářky, milí čtenáři,

léto se chýlí ke konci a možná jste se z nějakého ostrova zrovna vrátili, třeba se ještě na nějaký chystáte. Buď jak buď, pár evropských ostrovů můžete procestovat i na stránkách tohoto dvojčísla.

Jako červená nit se tímto Plavem vine myšlenka, kterou naznačil v úvodním esejí **Lubomír Martínek**, a to, že ostrovy zastávají v lidské představitosti funkci symbolu zrcadlíciho naše nitro, popřípadě celý svět. To platí mimo jiné i pro Menorčana **Ponçe Ponse** – jeho ostrov pro něj představuje universum. A Ponsovy aforistické postřehy zase mnohdy platí pro celou Evropu. Třeba ten, že žijeme kulturně v indiánské rezervaci; v našem případě ve skanzenu Evropské unie. Část o Sicílii pochází z knižního rozhovoru s rovněž výmluvným názvem *Sicílie jako metafora* – zpovídáný **Leonardo Sciascia** má za to, že problémy jeho ostrova odrážejí problémy celé Itálie, například přetrvávající dualitu sever–jih a mnohé další.

Cestovat mohou ale i ostrovy... Největší z těch evropských, pojatý v esejí **Paula Kincaida**, na kontinent vždy pohlížel z bezpečné vzdálenosti. Ne nadarmo Elias Canetti při rozboru mentality jednotlivých národů britský konzervatismus odvozuje z pevniny uprostřed mořské masy, typického Angličana vidí v námořním kapitánovi, který se po boji s nepřítelí živlů a nepřáteli uchyluje domů pod roušku neměnných tradic. Koneckonců ve světle nedávných událostí se zdá, že Británie od evropských břehů zase odplovává. Podobný ostrovní charakter má údajně i Portugalsko. **José Saramago** si ve svém románu *Kamenný vor* také představuje, jak se jeho země od Evropy odtrhla...

Putování na ostrovy zkrátka a dobře nemusí být jen fyzické povahy, vyzývá také k cestě do vlastního nitra, v mnoha případech mívá nádech sentimentálního, „odysseovského“ návratu.

Snad tedy ve světě evropských ostrovů najdete zalíbení i vy, v příštím čísle vás ovšem čeká dobrodružství docela jiného druhu: vydáme se za indiány do Kanady.

Luděk Liška

OBSAH

Rozhovor

Ponçe Pons Menorčan až do morku kostí	2
---	---

Esej k tématu

Lubomír Martínek Útěk z ráje	7
--	---

Leonardo Sciascia Luděk Liška Být Sicílanem	11
---	----

Paul Kincaid Silvie Miltnerová Ostrománie? Ostramělost? Mýtus ostrova v britské science fiction	18
--	----

Téma

Ponçe Pons Jan Schejbal Jsem ostrov	23
---	----

Lutz Seiler Anna Koubová Kruso	32
--	----

Thomas Hettche Eva Marková Paví ostrov	36
--	----

Flavio Soriga Alice Flemrová Sardinia blues	41
---	----

José Saramago Lada Weissová Kamenný vor	46
---	----

Raul Brandão Martina Čáslavská a Šárka Grauová Pohled na Madeiru	51
--	----

Vitorino Nemésio Hana Stejskalová a Šárka Grauová Odloučenost: Ostrovní samota	54
--	----

Dapontes, Elytis, Ritsos a další Nicole Votavová Sumelidisová (ed.) Čtyři pohledy na řecké ostrovy	58
--	----

Tove Janssonová Jana Holá Rackové	65
---	----

Tõnu Õnnepalu Petra Hebedová Ráj	70
--	----

Kristiina Ehinová Petra Hebedová Chráněná oblast	76
--	----

Albert Glatigny Vojtěch Šarše Pomsta Santa-Luccii	79
---	----

Dějiny překladu

Lukáš Klimeš Boris Pasternak v rukou českých překladatelů	84
---	----

Překladatelská soutěž Jiřího Levého

Pasi Ilmari Jääskeläinen Anežka Melounová Křístková ZOO, která spadla z nebe	89
--	----